EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

December 2023 | SV

Grassroots View – säsong 4, avsnitt 3 – COP28: kommer Dubai att ge de välbehövliga svaren?

Välkommen till Grassroots View, Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs podcast. I detta avsnitt djupdyker vi i det kommande klimattoppmötet COP 28 i Dubai, där världen samlas för att diskutera brådskande klimatfrågor. Med oss i studion har vi några insiktsfulla röster: **Anna Gumbau**, klimatjournalist, **Diandra Ní Bhuachalla**, EESK:s ungdomsdelegat, **Willem Vriesendorp**, grundare och vd för Sustainable Public Affairs, och **Jule Könneke** från SWP (Stiftung Wissenschaft und Politik).

Först hör vi Anna Gumbaus åsikt om det kontroversiella valet av Dubai som mötesort. Vi diskuterar de utmaningar som journalister ställs inför när de ska rapportera från dessa viktiga evenemang. Diandra Ní Bhuachalla talar om hur brådskande det är att ungdomarna får komma till tals i klimatdebatterna och framför sin förhoppning om ett fördrag om icke-spridning av fossila bränslen. Willem Vriesendorp betonar att företagen måste gå i bräschen för hållbarhet, medan Jule Könneke belyser klimatpolitikens säkerhetsdimensioner och det civila samhällets roll. (tk)

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR

LEDARE

Ledare

Bästa läsare!

Då vi närmar oss slutet på 2023 skulle jag vilja stanna upp ett ögonblick och reflektera över de viktiga milstolpar som vår kommitté uppnått i år.

När jag tillträdde i april åtog jag mig att göra **EESK till en mer inkluderande och öppen plattform** där EU-medborgarna, särskilt **ungdomarna**, kan uttrycka sina farhågor och åsikter. Jag är stolt över att kunna säga att EESK har gjort stora framsteg och är den första EU-institution som infört EU:s ungdomstest. Detta innebär att ungdomar kommer att delta i utarbetandet av våra yttranden för att dela med sig av sina åsikter i frågor som är viktiga för deras framtid – virtuella världar, ekonomin och demokratin. EESK:s ungdomsgrupp kommer att noga övervaka denna verksamhet och gå i spetsen för ungdomsinitiativ inom kommittén.

Vi har efterlyst en **blå giv för EU** – en övergripande europeisk vattenstrategi. Detta är en fråga som kommittén gemensamt har arbetat för att göra till en politisk prioritering för nästa EU-kommission. Jag tror att vi har skapat en dynamik som måste bibehållas. Med tanke på de allt vanligare torrperioderna, översvämningarna och värmeböljorna kommer EU:s blå giv vid en avgörande tidpunkt. EU behöver snarast en fristående och övergripande strategi för vattenförvaltning, eftersom det inte finns någon tid att förlora.

EU befinner sig i ett nytt geopolitiskt läge, och såsom kommissionens ordförande Ursula von der Leyen sade måste vi svara när historien manar till handling. Jag är fullt övertygad om att EU-kandidatländerna vill se konkreta åtgärder. EESK gör sitt genom att gå i bräschen och gradvis integrera kandidatländerna. Vi antog ett initiativ om ”**kandidatlandsledamöter**”, som innebär att företrädare för det civila samhället i kandidatländerna kommer att delta i vårt rådgivande arbete från och med 2024. Jag hade möjlighet att tala med det civila samhället från västra Balkan under vårt forum för det civila samhället i Thessaloniki och från Ukraina under mitt senaste besök i Kiev. Mitt budskap var tydligt: **EESK är en trovärdig partner som fullgör sina åtaganden**. Jag är övertygad om att detta är rätt väg framåt.

Detta är bara några av höjdpunkterna från 2023, men låt mig upprepa att dessa milstolpar inte hade kunnat uppnås utan de gemensamma insatserna av hela kommittén, våra ledamöter och vår personal. Jag vill tacka er för er beslutsamhet och ert engagemang för att vara det civila samhällets röst.

Med det nya året kommer vi också att välkomna det belgiska ordförandeskapet för Europeiska unionens råd. Jag vill först tacka våra spanska kollegor för deras hårda arbete och engagemang under hela sitt ordförandeskap. Jag ser fram emot att arbeta tillsammans med det belgiska ordförandeskapet.

Jag önskar er ett mycket fröjdefullt slut på året, och ser fram emot att fortsätta det goda arbetet nästa år.

Oliver Röpke

EESK:s ordförande

KOMMANDE EVENEMANG

13–14 december 2023, Bryssel

EESK:s plenarsession

15 december 2023, Bryssel

Hur kan man främja genomförandet av den långsiktiga visionen för EU:s landsbygdsområden?

18 december 2023, Bryssel

Vägen framåt för EU:s ekonomi under 2024

RAKT PÅ SAK

I kolumnen ”Rakt på sak” välkomnar vi Diandra Ní Bhuachalla, företrädare för Europeiska ekonomiska och sociala kommittén i egenskap av EESK:s ungdomsdelegat vid 2023 och 2024 års COP-toppmöten.

Diandra Ní Bhuachalla är EESK:s ungdomsdelegat vid COP28 och COP29. Hon är också global ambassadör för framtidens generationer vid Office of the Future Generations Commissioner for Wales och vid Foundations for Tomorrow, medlem av Unescos nätverk av unga och studenter för mål 4 för hållbar utveckling, och Common Futures Conversations-stipendiat vid Chatham House. Diandra var Irlands ungdomsdelegat vid FN 2021–2022, och hon arbetar nu vid Irlands nationella ungdomsråd som samordnare för FN- respektive Climate Youth Delegate-programmen. Hennes opinionsbildning sträcker sig över 12 år på lokal, nationell och internationell nivå, med fokus på jämställdhet, utbildning av god kvalitet, klimaträttvisa samt fred och säkerhet. Diandra har en pol. kand., en jur. kand. och en mastersexamen i Internationell politik och diplomati från University College Cork.

”OM DEN SENASTE TIDENS KLIMATKATASTROFER INTE RÄCKER FÖR ATT FÅ DELTAGARNA VID COP28 ATT ENAS, VAD KRÄVS DET DÅ?”

Som ung delegat beger jag mig till min första klimatkonferens med ett öppet sinnelag och ett stråk av naiv optimism. Den globala temperaturen steg i veckan till mer än 2 °C över förindustriell nivå. Om detta, tillsammans med de fruktansvärda översvämningar, skogsbränder, torkperioder och jordbävningar som vi har bevittnat över hela världen bara i år, inte räcker för att man ska enas om att stoppa användningen av fossila bränslen, i linje med det föreslagna fördraget om icke-spridning av fossila bränslen, vet jag inte vad som kommer att krävas.

Fokus för vår delegations arbete kommer att ligga på jordbruk och tryggad livsmedelsförsörjning, arbetsprogrammet för en rättvis omställning och klimatfinansiering, vilket ligger helt rätt i tiden. Utöver dessa områden har jag även mina egna hjärtefrågor, bl.a. klimaträttvisa och sambandet mellan klimatförändringarna och andra områden som jämställdhet, fred och säkerhet.

Trots att ungdomars tillgång till förhandlingsrummen är begränsad tror jag att våra röster spelar en avgörande roll för hur resultaten av COP28 kommer att se ut. Jag vill ge ungdomar all heder för deras outtröttliga påtryckningar på beslutsfattarna för få dem att enas om de klimatavtal vi har i dag, även om de

fortfarande inte svarar mot de verkliga behoven. Jag anser att unga röster är lika relevanta och att de förtjänar att lyssnas på, särskilt eftersom det är vi ungdomar som kommer att behöva leva längst med de svåra konsekvenser som uteblivna klimatåtgärder kommer att leda till.

Det finns tre huvudsakliga orsaker till min passion för klimatåtgärder:

- Insikten om att klimatförändringarna drabbar oss alla och förvärrar problem på andra områden, t.ex. i fråga om jämställdhet, fred och säkerhet.
- Det överflöd av information som bara ligger några fingertryckningar bort och ger unga människor möjlighet att utbilda sig själva och bli medvetna om klimatförändringarnas globala effekter.
- Frustrationen över bristen på klimatåtgärder från beslutsfattarnas sida, som får oss att kräva förändring.

Vid COP28 ser jag entusiastiskt fram emot att träffa människor med olika bakgrund, höra deras berättelser, bredda min kunskap och få nytt hopp för framtiden. Jag är dock fortfarande orolig över att denna entusiasm kan komma att förbytas i rädsla, beroende på huruvida de åtgärder man enas om är ändamålsenliga och verkligen genomförs eller ej.

”EN FRÅGA TILL ..."

En fråga till ...

I vår kolumn ”En fråga till ...” ber vi EESK-ledamoten **Dovilė Juodkaitė** att berätta om sin nyligen utarbetade rapport om översynen av EU:s direktiv om skydd av brottsoffers rättigheter.

”Stärk brottsoffers rättigheter och ge brottsoffer stöd och skydd i hela EU”

EESK info: Enligt uppgifter från Europeiska kommissionen utsätts 15 % av alla européer för brott varje år. Brottsoffren saknar tillgång till information, stöd och skydd. Vilka förslag har EESK när det gäller att fastställa miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av brottsoffer?

Dovilė Juodkaitė: Kommissionens föreslagna översyn av direktivet om brottsoffers rättigheter ska stärka brottsoffers rättigheter och stödet till och skyddet av brottsoffer i hela EU. Fokus ligger på rättigheter som är grundläggande för att brottsoffers rättigheter ska tryggas under hela det rättsliga förfarandet – tillgång till information, individanpassat stöd, processuella rättigheter och ersättning. EESK stöder förslaget och har riktat in sig på vissa bestämmelser som kan förbättras.

Det bör inte finnas någon rangordning mellan olika brottsoffer och olika typer av brott, men vissa brottsoffer kan behöva mer stöd. EESK välkomnar de ändringar som syftar till att förbättra den individuella bedömningen av brottsoffer, och stöder åtgärder som inriktas särskilt på sårbara brottsoffer, däribland barn och personer med funktionsnedsättning.

Med tanke på skillnaderna mellan medlemsstaterna föreslår EESK att kommissionen utarbetar detaljerade bedömningsriktlinjer för att skapa klarhet kring myndigheternas skyldigheter, med tonvikt på strängare krav på utbildning av yrkesverksamma i brottsoffers rättigheter och på tillgång till information. Vi beklagar att psykiska hälsoproblem tagits med i listan med brott och farliga beteenden att beakta vid bedömningen av den risk som gärningspersonen utgör, och anser att de bör strykas. Endast faktorer som är kopplade till hur farlig en person är bör ingå, så att diskriminering i samband med psykisk ohälsa kan undanröjas.

I direktivet framhålls brottsoffers möjlighet till omprövning av domstolsbeslut, oberoende av ställning, något som är avgörande för deras aktiva deltagande i rättsväsendet. EESK anser att man snarast bör informera om denna rättighet och se till att omprövningarna påskyndas. Det är också positivt att ersättning inom rimlig tid främjas genom att staten åläggs att göra utbetalningen i förskott i enlighet med beslutet om ersättning, för att senare få tillbaka pengarna från gärningspersonen.

Att direktivet genomförs är av avgörande betydelse för att brottsoffers rättigheter ska skyddas på ett konsekvent sätt i hela EU. EESK uppmanar medlemsstaterna att anslå tillräckligt med medel till att införliva och genomföra direktivet, och lyfter fram kommissionens roll när det gäller att förstärka EU-finansieringen och hjälpa medlemsstaterna med gemensamma standarder och rapporteringsformat för datainsamling. Vi föreslår att brottsofferstudier och brottsofferundersökningar ska genomföras i enlighet med en enhetlig metod och att stödverksamheter för brottsoffer och organisationer i det civila samhället ska involveras i utarbetandet av standarder och format. Det är viktigt med kontinuitet i arbetet inom plattformen för brottsoffers rättigheter, som inrättats inom ramen för strategin för brottsoffers rättigheter 2020–2025, för att vägleda och bistå medlemsstaterna i införlivandet och genomförandet av direktivet. EESK uppmanar därför kommissionen att anta en strategi för nästa period och medlemsstaterna att anta nationella strategier eller program för brottsoffers rättigheter och att stärka samordningen och samarbetet i gränsöverskridande ärenden.

Översynen av direktivet är ett steg i rätt riktning. Genom att påpeka var det finns utrymme för förbättringar uppmanar vi kommissionen och medlemsstaterna att se till att översynen säkerställer tillgång till rättslig prövning för alla brottsoffer.

GISSA VEM SOM ÄR VÅR GÄST...

Vår hemliga gäst

Till nyhetsbrevets kolumn ”Vår hemliga gäst” bjuder vi in personligheter som gjort speciella insatser inom kultur, politik, vetenskap, media och den offentliga sfären och vars engagemang och hängivenhet kan inspirera andra med hjälp av berättelser och vittnesmål.

Vår gäst i december månads upplaga är Willem Vriesendorp, grundare av och verkställande direktör för #SustainablePublicAffairs. Han delar med sig av sina åsikter om både COP28-konferensen i Dubai den 30 november–12 december i år och klimatförändringsfrågan. Kan konferenser som dessa bidra till att förändra allmänhetens inställning till klimatförändringarna, eller kan de göra oss mer medvetna om och uppmärksamma på klimatförändringarna och deras konsekvenser för planeten? COP28 är FN:s 28:e årliga klimatkonferens där regeringar diskuterar hur man kan begränsa klimatförändringarna och förbereda sig inför kommande klimatförändringar.

Willem har av ”Best in Brussels” och ”Mace Magazine” utnämnts till en av de mest framstående konsulterna på området offentliga angelägenheter. I år satte Politico honom på listan över de 40 mest inflytelserika personerna i Bryssel.”

”Det är dags att agera”

Av Willem Vriesendorp

Enbart om hållbarhet åstadkoms genom en demokratisk process blir den varaktig. Det är positivt att parterna i Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) möts årligen. Partskonferensen (COP) utgör ett välbehövligt tillfälle för dialog och bevisar att vi tror att det går att finna en lösning på demokratisk väg.

Vi menar att tidsaspekten ofta förbises i hållbarhetsdebatten. Man kan lugnt säga att ingen är emot miljömässig hållbarhet, men att ambitionsnivån skiljer sig åt när det gäller synen på hur mycket tid som krävs för att nå vissa tröskelvärden och mål. Partskonferensen bör bidra till att snabba på denna process, men kan också få motsatt effekt om den bara blir ett forum för tomt prat om hur symtomen ska hanteras i stället för att ta itu med problemets grundläggande orsaker. I så fall kan den få negativa följder och stanna vid grönmålning.

Vad gäller COP28 skulle vi vilja se att den får tre resultat. För det första – en konkret handlingsplan för att sätta stopp för investeringar i ny fossilbaserad energi och snabbt fasa ut befintliga fossila energikällor. För det andra – ett avtal om förlust och skada. Det råder inget tvivel om att de med störst muskler ska bära den tyngsta bördan, särskilt med tanke på att man i västvärlden i århundraden har profiterat på kollektiva nyttigheter för egen vinning, och därför behövs det ett avtal om förlust och skada. Detta kan bara ske om länderna i det globala nord går med på att betala. För det tredje – en ingående översyn av de globala kapitalmarknaderna och kapitalsystemen. Vi måste sätta ett pris på miljörelaterade externaliteter och föroreningar så att det blir svårare att finansiera förorenande projekt.

Denna partskonferens blir särskilt intressant eftersom vi där kommer att få se resultaten av den första globala översynen, och det behöver knappast tilläggas att utvecklingen ser väldigt dyster ut. Förra lördagen låg den globala medeltemperaturen för första gången någonsin 2 °C över det normala till följd av uppvärmningen. Detta togs det knappt någon notis om. Det är hög tid att agera. Detta innebär att ordförandeskapet för COP28 måste utöva sin roll med extrem självdisciplin och framsynthet, eftersom det som måste göras kan liknas vid att stadens bästa hamburgarställe skulle förespråka att man förbjuder försäljning av hamburgare och inför en lag som bara tillåter växtbaserade hamburgare.

Ett i det närmaste unikt exempel på anspråkslöst ledarskap är beteendeforskaren Daniel Kahneman, som påtalar att det är oerhört ovanligt och nästan omänskligt svårt att visa prov på en sådan självdisciplin och framsyn.

Detta är anledningen till att vi behöver sätta press utifrån – och till att civilsamhällesorganisationer är så viktiga. Vi anser också att föregångare på hållbarhetsområdet, dvs. företag som redan nu gör bättre ifrån sig än dagens miljöstandarder, spelar en mycket viktig roll. Vi måste se till att de kommer till tals och visar förhandlarna att hållbarhet lönar sig i längden. Det är en affärsidé som inte bara hjälper oss att nå våra klimat- och miljömål, den är också bra för affärerna.

Det är precis vad vi sysslar med på #SustainablePublicAffairs. Vi är den första byrån för offentliga angelägenheter i vårt slag som bara ägnar oss åt ärenden med en positiv inverkan på miljön. Vårt uppdrag är att göra hållbarhetsföregångarnas resultat till norm genom att förespråka att man lägger ribban högre i fråga om miljöpolitiken.

Vi uppmanar hela sektorn för påverkansarbete att spela en mer positiv och medveten roll. För närvarande lägger de flesta (strategiska) konsulter, revisionsföretag, advokatbyråer, kommunikationsrådgivare, PR-rådgivare m.fl. ner själ och hjärta i ärenden som strider mot Parisavtalet. Vi anser att det är mycket viktigt att man inom dessa stödbranscher tar ställning och väljer vem man arbetar för: ingen bör i sin yrkesroll förespråka sådant som man som privatperson är emot.

Om föregångare på hållbarhetsområdet och aktiva inom sektorn för påverkansarbete får komma till tals tror vi att ordförandeskapet för COP28 kommer att inse att hållbarhet är bra för – morgondagens – affärer. Det är dags att agera nu, och vi bör så snart som möjligt vidta så många nödvändiga åtgärder vi kan. Tiden då det räckte att bara ägna oss åt prognoser om framtiden är sedan länge förbi. Vi måste fokusera på hur vi vill att världen ska se ut år 2050 och sedan arbeta oss bakåt från detta mål, vilket tyvärr betyder att vi måste tidigarelägga en del av de svåraste åtgärderna.

Det kan vi enbart göra om vi är enade.

Denna artikel skrevs medan COP28 pågick.

EESK-NYHETER

Så lägger vi grunden till hållbar finansiering: EESK:s kommentarer till förordningen om bolagsstyrningsbetyg

EESK har tittat närmare på EU:s förslag om att reglera miljö-, samhällsansvars- och bolagsstyrningsbetyg (ESG-betyg). I ett yttrande som antogs i oktober 2023 betonar kommittén behovet av minimikrav på ESG-betygens kvalitet för att bekämpa grönmålning och anser att det bör bli obligatoriskt att tillämpa principen om dubbel väsentlighet.

Definitionerna av ”ESG-betyg” och ”leverantörer av ESG-betyg” måste förtydligas, så att viss icke-kommersiell verksamhet inte omfattas av förordningen. EESK rekommenderar också att det inrättas en EU-byrå för hållbarhet.

ESG-betygen ska styra investeringar i riktning mot ökad hållbarhet och bidra till omställningen till en klimatneutral ekonomi. EESK:s föredragande **Krzysztof Balon** välkomnar kommissionens förslag och betonar att ”det krävs strikta standarder, transparens och konfliktförebyggande åtgärder för att skapa förtroende för finansmarknaderna och för att uppnå en klimatneutral ekonomi.”

För att värna kvaliteten och bekämpa grönmålning föreslår EESK ett auktorisationsförfarande och organisatoriska krav för leverantörer av ESG-betyg. Kommittén föreslår att man tillämpar principen om dubbel väsentlighet, som innebär att företag både ska rapportera om hur företagets verksamhet påverkar människor och miljö och om hur olika hållbarhetsfrågor påverkar företaget. ”Syftet är att göra informationen mer trovärdig genom att konkurrensutsätta leverantörerna”, säger EESK:s medföredragande **Andrea Mone**.

EESK föreslår också att definitionen av ”ESG-betyg” förtydligas och att icke-kommersiell utvärdering som utförs av vissa grupper inte omfattas av förordningen. Kommittén rekommenderar att det inrättas en EU-byrå för hållbarhet för att fylla en lucka på marknaden när det handlar om att utfärda betyg åt små och medelstora företag, tjänsteleverantörer och företag inom den sociala ekonomin. Denna byrå skulle också kunna bidra till att återupprätta medborgarnas förtroende för finansmarknaderna och underlätta tvistlösning, vilket är prioriterade frågor för EESK. (tk)

#ReskillEU – Europas arbetskraft inom energi och transport behöver ny kompetens för att göra verklighet av utfasningen av fossila bränslen

Konferensen #ReskillEU om nya arbetstillfällen inom energi och transport i Europa, som organiserades gemensamt av TEN-sektionen och kommissionens generaldirektorat för forskning och innovation i Bryssel den 8 november 2023, utmynnade i den bestämda slutsatsen att EU måste ha en strukturerad och effektiv plan för att utveckla de

kritiska färdigheter som behövs för att energi- och transportomställningarna ska kunna genomföras.

Ren energi och transport är i akut behov av nya kompetenser, kunskaper och färdigheter, och den väg som EU har slagit in på mot nettonollutsläpp innan 2050 kan leda ända fram endast under förutsättning att arbetskraften samtidigt utrustas med rätt kompetensuppsättning.

Med tanke på vikten av ”nya färdigheter och kunskaper som krävs för en smidig grön och digital omställning inom transport- och energisektorerna”, menade EESK:s ordförande **Oliver Röpke** att ”fokus på den gröna och den digitala omställningen inte får innebära att den mänskliga faktorn förbises när det gäller att uppnå målen. Vi måste se till att alla i samhället deltar i omställningen.”

För att säkerställa att arbetskraften är utrustad med de behövliga nya kompetenserna måste EU vidta åtgärder omedelbart, i linje med de mål för 2025 som uppställts i den europeiska kompetensagendan och med tanke på Europaåret för kompetens 2023.

Sektorn för förnybar energi i EU behöver över 1,2 miljoner kunniga arbetstagare, och enligt Internationella byrån för förnybar energi förväntas denna siffra stiga varje år fram till 2050.

Detsamma gäller transportsektorn, som sysselsätter över 15 miljoner personer i EU. Denna sektor är i kraftig omvandling och präglas i hög grad av tekniker för automatisering, elektrifiering och miljöanpassning.

”När vi tittar på energi- och transportsektorerna i Europa framträder det tydligt att kompetens är en jättelik utmaning” påpekade TEN-sektionens ordförande **Baiba Miltoviča**. ”Vi måste se till att våra insatser framför allt inriktas på att bygga på kunskaper och färdigheter. Detta innebär ett åtagande om kontinuerligt lärande, omskolning och kompetenshöjning för att uppfylla de föränderliga kraven.” (mp)

#RareDiseases – EU behöver en strategi för att hjälpa 36 miljoner människor i Europa

Vid sin konferens i Bilbao den 10–11 oktober 2023 framförde Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) en kraftfull uppmaning till EU om att lansera en europeisk handlingsplan för att bekämpa sällsynta sjukdomar.

Det främsta målet är att utöka samarbetet mellan nationella hälso- och sjukvårdssystem för att se till att patienter med sällsynta sjukdomar får bättre diagnoser, behandlingar och vård.

Sällsynta sjukdomar är ett allvarligt problem i alla medlemsstater och den framväxande europeiska hälsounionen skulle kunna spela en avgörande roll när det gäller att bekämpa dem.

I praktiken är sällsynta sjukdomar faktiskt mindre sällsynta än vi kanske föreställer oss. Siffrorna är oroväckande. I dag finns det över 7 000 sällsynta sjukdomar som drabbar 8 % av EU:s befolkning, dvs. cirka 36 miljoner människor.

Konferensen anordnades av sektionen för transporter, energi, infrastruktur och informationssamhället (TEN-sektionen). Där samlades 50 talare, 45 EESK-ledamöter, Europeiska kommissionens generaldirektör med ansvar för hälsa och livsmedelssäkerhet, 3 ledamöter av Europaparlamentet och cirka 550 andra deltagare från hela Europa.

”Den europeiska hälsounion som vi håller på att bygga upp måste skydda och värna om alla medborgare. Vi har skyldigheten att stödja människor som lever med sällsynta sjukdomar, och även deras familjer. Våra insatser kommer att fortsätta göra skillnad för alla de som behöver hjälp,” sade **Stella Kyriakides**, kommissionsledamot med ansvar för hälsa och livsmedelssäkerhet.

”Faktum är att ’sällsynta sjukdomar’ inte alls är sällsynta. De utgör en alleuropeisk utmaning som kräver en alleuropeisk lösning,” fortsatte **Oliver Röpke**, EESK:s ordförande, medan TEN-sektionens ordförande **Baiba Miltoviča** tillade: ”Vi behöver en europeisk handlingsplan för att ge patienter med sällsynta sjukdomar möjligheten att få behandling i den lämpligaste medlemsstaten. De förtjänar den bästa vården, oavsett var i Europa den finns tillgänglig.” (mp)

Så formar vi vår klimatframtid vid COP28: EESK:s delegation

COP28 är en mycket viktig mötesplats för nationer som vill bekräfta och höja ribban för sina åtaganden för att bekämpa klimatförändringarna. Parisavtalet, som inrättades under COP21, har banat väg för gemensamma insatser för att begränsa den globala temperaturökningen. Vid COP28 har länderna möjlighet att på nytt se över och skärpa sina klimatmål och se till att målen ligger i linje med de senaste vetenskapliga bedömningarna samtidigt som hänsyn tas till klimatkrisens alltmer akuta karaktär.

COP28 äger rum från den 30 november till den 12 december 2023 i Dubai, Förenade Arabemiraten. EESK deltar aktivt i de årliga förhandlingarna.

Vid COP28 kommer den första globala översynen av genomförandet av Parisavtalet att avslutas. Varje översyn är en tvåårig process som genomförs vart femte år för att bedöma världens kollektiva framsteg när det gäller att uppnå klimatmålen. Den första globala översynen äger rum samtidigt som vi kommit halvvägs i arbetet med att genomföra Agenda 2030 för hållbar utveckling och dess mål för hållbar utveckling, inbegripet mål 13 (klimatåtgärder).

I ett brev som skickades i juli till samtliga parter meddelade ordförandeskapet att COP28 kommer att fokusera på fyra paradigmskiften:

- Påskynda energiomställningen och minska utsläppen före 2030.
- Göra om klimatfinansieringen genom att uppfylla tidigare ställda löften och fastställa ramarna för en ny finansieringsöverenskommelse
- Sätta naturen, människorna, livet och försörjningsmöjligheterna i centrum för klimatåtgärderna.
- Mobilisera alla krafter så att COP28 blir den mest inkluderande miljökonferensen någonsin.

EESK kommer att vara en del av EU:s delegation och kommer att representeras av EESK:s ordförande **Oliver Röpke**, de sex medlemmarna i Tillfälliga arbetsgruppen för partskonferensen **Peter Schmidt**, **Isabel Caño Aguilar**, **Josep Puxeu Rocamora**, **Antje Sabine Gerstein**, **Neža Repanšek** och **Arnaud Schwartz** samt EESK:s ungdomsdelegat i delegationen för UNFCCC **Diandra NÍ Bhuachalla**. (ks)

Bedömning av framstegen med målen för hållbar utveckling: en uppmaning till handling

I en värld som strävar efter hållbara framsteg är det uppenbart att betydande utmaningar kvarstår halvvägs genom tidsplanen för FN:s mål för hållbar utveckling. I ett yttrande, som Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) antog vid sin plenarsession i oktober, betonar man behovet av att Europeiska unionen antar en integrerad, övergripande strategi med ambitiösa långsiktiga mål och planer.

I en färsk FN-rapport avslöjas oroväckande trender som pekar mot att endast 12 % av de omkring 140 delmålen för hållbar utveckling är på rätt spår globalt sett. EESK efterlyser ett varaktigt politiskt åtagande från EU:s sida som inbegriper att i ett tidigt skede involvera berörda parter samt tillräckliga resurser. Kommittén understryker att målen för hållbar utveckling måste vara ett långsiktigt åtagande även efter 2030.

EESK understryker vikten av ett långsiktigt politiskt åtagande från kommissionens sida som måste sträcka sig längre än denna mandatperiod. Detta åtagande bör inbegripa att man i ett tidigt skede involverar berörda parter samt säkerställer att andra institutioner företräds och att det finns tillräckliga resurser för att garantera ett inkluderande deltagande av civilsamhällesorganisationer. Kommittén är övertygad om att målen för hållbar utveckling måste förbli ett långsiktigt åtagande, även bortom 2030.

Maria Nikolopoulou, föredragande för yttrandet, förklarade: ”Vi uppmanar kommissionen att bibehålla genomförandet av målen för hållbar utveckling högt upp på den politiska dagordningen, även efter 2030, och att se till att medel finns till förfogande för att utarbeta en övergripande EU-strategi för nästa mandatperiod”.

För att påskynda framstegen rekommenderar EESK att man övergår från ett silotänkande till en helhetsstrategi för att förenkla politiken för hållbar utveckling. Det är mycket viktigt att involvera olika sektorer, däribland det civila samhället, den offentliga och den privata sektorn, den akademiska världen

samt ungdoms- och kvinnoorganisationer. EESK efterlyser en strukturerad dialog med det civila samhället, med deltagande av företag, fackföreningar och organisationer som arbetar på fältet.

”Målen för en hållbar utveckling är i högsta grad aktuella i dag. Vi måste fortsätta att arbeta för dem tillsammans”, framhöll medföredraganden, **Antje Gerstein**. (ks)

Aldrig tidigare har västra Balkan varit så nära en EU-anslutning

EESK höll sitt forum för det civila samhället på västra Balkan den 19–20 oktober 2023. Där signalerades en förnyad dynamik för regionens anslutning till EU, med tanke på det aktuella geopolitiska läget, och ett tydligt åtagande från EU-ledarnas sida angående utvidgningspolitiken.

Företrädare för det civila samhällets organisationer betonade behovet av ökat stöd och skydd av det medborgerliga utrymmet för att underlätta de väsentliga socioekonomiska reformer som krävs för EU-integrationen.

Forumet organiserades i samarbete med Europeiska kommissionen Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen, regionala samarbetsrådet och Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop) in Thessaloniki, Grekland.

I sitt öppningsanförande förklarade EESK:s ordförande, **Oliver Röpke**, att ”EESK har varit en central del av EU:s utvidgningsprocess” och att han var ”stolt över att vi har tagit vårt stöd ett steg längre. För bara några veckor sedan fattade vi i EESK det historiska beslutet att öppna våra dörrar för EU:s kandidatländer, genom att utse kandidatlandsledamöter”.

Kommissionens vice ordförande med ansvar för demokrati och demografi, **Dubravka Šuica**, framhöll: ”Till länderna på västra Balkan vill jag säga att vårt nu och vår framtid är nära sammanflätade. Jag välkomnar EESK:s initiativ att inkludera kandidatlandsledamöterna i kommitténs rådgivande arbete. EESK är först bland EU-organen att göra detta”.

Talarna, som kom från olika civilsamhällesorganisationer och icke-statliga organisationer från länderna på västra Balkan, nämnde de utmaningar som de står inför, såsom sporadiska samråd, ett tydligt minskat samarbete med regeringarna och begränsad medverkan i övervaknings- och genomförandeprocessen kring europeisk politik.

Vid forumet diskuterade man situationen för utbildningssystemet, ungdomspolitik och kompetensutveckling i västra Balkan, inklusive vuxenutbildning, livslångt lärande, yrkesutbildning och fortbildning.

Den tredje sessionen var inriktad på det civila samhällets bidrag till genomförandet av den gröna agendan för västra Balkan.

Den antagna förklaringen är ett steg på vägen mot toppmötet mellan EU och länderna på västra Balkan i december. (at)

Vatten: har vi råd att låta bli att göra något? EESK presenterar handlingsplan för en blå giv för EU

Den 26 oktober lade Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) fram sin handlingsplan för en övergripande EU-strategi för vatten. EESK går i bräschen som den första EU-institutionen att vidta konkreta åtgärder för att hantera vattenkrisen. Bland förslagen ingår följande: en vattenförbrukningsmärkning, en fond för en rättvis blå omställning, vattenvillkor inom ramen för EU:s fonder och en särskild EU-kommissionär med ansvar för vattenfrågor.

Kostnaden för icke-åtgärder i vattenfrågan beräknas vara upp till fem gånger högre än kostnaden för att vidta åtgärder, vilket innebär en avsevärd ekonomisk nackdel för företagen. Europa har en unik möjlighet att omvandla vattenrelaterade utmaningar till möjligheter inom teknisk utveckling, samhällsutveckling och företagstillväxt. Dagens splittrade ansatser är dock otillräckliga för att ta itu med vattenbrist, vattenföroreningar och klimatförändringar.

EESK:s ordförande, **Oliver Röpke**, presenterade en politisk förklaring med en uppsättning principer och konkreta åtgärder för att förverkliga en blå giv. ”Vatten är prioriteringen framför andra”, förklarade Röpke. ”Vi måste lära oss av de misstag som gjordes med klimatet, energin och kritiska råvaror och anta en fristående vattenstrategi, jämställd med EU:s gröna giv.”

Europaparlamentsledamoten **Pernille Weiss** slöt upp bakom uppmaningen till handling och underströk vikten av verklig vattenresiliens i EU. **Virginijus Sinkevičius**, kommissionsledamot med ansvar för miljö, hav och fiske, lovordade EESK:s vatteninitiativ, som riktar Europas fokus på förvaltningen av sötvatten.

EESK avser att sätta ytterligare press på EU:s institutioner och medlemsstaterna om att anta en integrerad vattenstrategi före kommissionens initiativ för vattenresiliens 2024. Kommittén kommer även att utarbeta fler yttranden för att undersöka specifika aspekter av den blå given.

Medordföranden för den globala kommittén för vattenekonomi, **Mariana Mazzucato**, varnade för att om man ignorerar vattenkrisen hindrar man framsteg när det gäller klimatförändringarna och målen för hållbar utveckling. FN:s särskilda rapportör **Pedro Arrojo-Agudo** underströk att vatten är en gemensam resurs, vilket kräver demokratisk styrning baserat på hållbarhet och mänskliga rättigheter.

Kommittén underströk EU:s roll i att ta itu med den globala vattenkrisen, med planerna att förespråka internationella insatser i vattenrelaterade frågor vid COP28 i december. (gb)

Det civila samhället under tryck i Europa – insikter från den senaste rapporten om rättsstatsprincipen

I en ny rapport från den tillfälliga arbetsgruppen om grundläggande rättigheter och rättsstatsprincipen inom Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) framhävs de allt större utmaningar som det civila samhällets organisationer står inför i Europa. Rapporten presenterades den 7 november under gruppens konferens om det aktuella läget när det gäller rättsstatsprincipens tillämpning och dess konsekvenser för civilsamhällets demokratiska utrymme.

EESK:s fjärde årliga konferens om grundläggande rättigheter och rättsstatsprincipen undersökte framväxande trender och utmaningar och det civila samhällets oumbärliga roll när det gäller att övervaka och upprätthålla rättsstatsprincipen, med utgångspunkt i den tillfälliga arbetsgruppens rapport samt Europeiska kommissionens rapport från 2023 om rättsstatsprincipen.

Ordförande **Oliver Röpke** betonade hur viktigt det är att försvara frihet, demokrati och mänskliga rättigheter, och föreslog inrättandet av ett civilsamhällesforum om grundläggande rättigheter och rättsstatsprincipen. Kommissionsledamoten med ansvar för rättsliga frågor, **Didier Reynders,** talade om det civila samhällets centrala roll när det gäller att upprätthålla rättsstatsprincipen och uppmanade till att skydda, stödja och stärka det civila samhället.

Den fjärde upplagan av kommissionens rapport om rättsstatsprincipen antogs i juli 2023. Liksom 2022 års upplaga innehåller rapporten landsspecifika rekommendationer för alla medlemsstater. I årets rapport bedöms även de framsteg som gjorts i genomförandet av föregående års rekommendationer, och enligt kommissionen har ungefär två tredjedelar av dem helt eller delvis genomförts.

Under konferensen offentliggjorde kommitténs arbetsgrupp sin rapport, som bygger på landsbesök utförda 2022 i Grekland, Finland, Portugal, Slovakien, Slovenien och Sverige. Rapporten visar att ingen medlemsstat är helt problemfri. Den urskiljer trender och pekar ut akuta hot mot grundläggande rättigheter och rättsstatsprincipen i Europa. Hinder för civilsamhällesorganisationer som söker finansiering, föränderliga socioekonomiska förhållanden i mediebranschen och bestående problem med tidskrävande rättsliga förfaranden är några exempel på utmaningar som återkommer i ett antal europeiska länder.

Paul Soete, ordförande för den tillfälliga arbetsgruppen om grundläggande rättigheter och rättsstatsprincipen, uppmanar till ökat stöd på nationell nivå och EU-nivå för att skydda civilsamhällets demokratiska utrymme och demokratin som helhet. (gb)

EESK deltog i FN:s kommitté för globalt tryggad livsmedelsförsörjning

EESK-ledamöterna **Peter Schmidt**, **Andreas Thurner**, **Piroska Kállay** och **Maurizio Reale** deltog i den 51:a plenarsessionen i FN:s kommitté för globalt tryggad livsmedelsförsörjning i Rom. Globalt tryggad livsmedelsförsörjning är en ytterst viktig global angelägenhet som sträcker sig över gränserna och påverkar välbefinnandet för miljarder människor och nationernas stabilitet. I takt med att världens befolkning fortsätter att växa och klimatförändringarna innebär aldrig tidigare skådade utmaningar för jordbruket har säkerställandet av livsmedelsförsörjningen blivit en brådskande prioritering.

EESK efterlyste ett europeiskt livsmedelspolitiskt råd för att säkerställa en deltagandebaserad strategi för utformningen av politiken och uppmanade deltagarna att vidta de åtgärder som krävs för att få livsmedelsspekulationen under kontroll. (ks)

Läkemedelspaketet: EU måste bli mer strategiskt

Den sedan länge emotsedda uppdateringen av EU:s läkemedelslagstiftning erbjuder potentiella fördelar för européerna, men det strategiska oberoendet bör beaktas i högre grad.

EESK anser att den föreslagna moderniseringen av EU-bestämmelserna om läkemedelssektorn är välkommen, men man bör i större utsträckning betona bredare sociala och geografiska hänsyn utöver att se till att branschen förblir konkurrenskraftig och lockar investeringar.

”Vi måste uppnå strategiskt oberoende, och det förutsätter försörjningstrygghet. Administrativa och ekonomiska incitament måste tas fram”, säger **Martin Schaffenrath**, föredragande för EESK:s yttrande om kommissionens förslag. ”Vi behöver investeringar i denna sektor. Vi behöver hållbart stöd på detta område. Och vi måste locka tillbaka produktion.”

Läkemedelsindustrin är en viktig ekonomisk aktör i EU som sysselsätter 840 000 människor direkt och tre gånger så många indirekt. Under 2021 investerade branschen 41 miljarder euro i forskning och innovation. I yttrandet framhålls tydligt att stöd till sektorn som en högteknologisk hörnsten i EU-ekonomin bör stå i centrum för unionens långsiktiga strategi.

För att minska beroendet av tredjeländer stöder EESK incitament för läkemedelstillverkarna i EU, och förespråkar att man ska locka tillbaka produktion från länder utanför EU. Kommittén föreslår också att en europeisk beredskapsreserv för läkemedel av strategisk betydelse ska inrättas. EESK betonar jämlikt strategiskt oberoende, och rekommenderar att EU ska utvidga de gemensamma inköpen av läkemedel, med

hänvisning till den framgångsrika upphandlingen av covid-19-vacciner som ett exempel.

Vad gäller den sociala betydelsen av översynen av lagstiftningen föreslås i yttrandet en särskild EU-fond för sällsynta sjukdomar för att sörja för tillgång till behandling för alla patienter i EU och minska skillnaderna i hälso- och sjukvård mellan medlemsstaterna, särskilt när den lagstadgade sjukförsäkringen inte täcker hela behandlingskostnaden. (dm)

Modernt företagsansvar kan ge företagen möjlighet att driva på omställningen

Mikroföretag samt små och medelstora företag behöver effektivare och bättre strukturerat stöd för att ställa om till hållbara affärsmetoder.

I ett yttrande på eget initiativ riktar EESK uppmärksamheten mot begreppet modernt företagsansvar, den roll som mikroföretag samt små och medelstora företag spelar när det gäller att främja dess principer samt vikten av att lagstiftarna skapar ett gynnsamt klimat för att dessa företag till fullo ska anamma principerna.

EESK definierar modernt företagsansvar som en proaktiv och frivillig strategi för ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet som går längre än vad som föreskrivs i lagstiftningen. I yttrandet framhålls de utmaningar som mikroföretag samt små och medelstora företag möter när de vill införa dessa metoder. För att ta itu med detta rekommenderar EESK att man inrättar allianser mellan mikroföretag samt små och medelstora företag för att främja färdigheter och kompetens som är avgörande för denna omställning. Samarbete mellan arbetsgivarorganisationer, fackföreningar, yrkesförbund, sammanslutningar och det civila samhället är avgörande för att gemensamt ta itu med dessa utmaningar.

Kommittén betonar en bred och pragmatisk strategi, är medveten om hur olika mikroföretag samt små och medelstora företag är och motsätter sig därför en universallösning. Föredragandena **Ferre Wyckmans** och **Milena Angelova** framhåller behovet av proaktivt tänkande, vilket förutsätter stöd från arbetsmarknadens parter och beslutsfattarna.

EESK förespråkar en stödjande policyram där man undviker komplexitet och ser till att resurserna inriktas på företagsansvar på gräsrotsnivå. I yttrandet rekommenderas att man tar fram praktiska verktyg såsom checklistor, mallar och kalkylatorer samt analyser av alternativa scenarier som mikroföretag samt små och medelstora företag kan använda för att utveckla sin verksamhet i linje med modernt företagsansvar och för att rapportera om sina åtaganden och resultat.

Föredragande **Rudolf Kolbe** framhåller att ansvar måste integreras i alla affärsprocesser och att begreppet bör utvidgas till att omfatta egenföretagare, samt betonar fortsatt yrkesmässig utveckling.

Kommittén understryker att företagsansvarsbegreppet även bör utvecklas med tiden, så att man säkerställer en proaktiv och framåtblickande hantering av långsiktiga digitala, gröna och demografiska förändringar, samtidigt som resiliensen i kristider stärks. (dm)

De nationella planerna för återhämtning och resiliens: ökade sociala investeringar, men mycket kan fortfarande förbättras

EESK stod den 8 november värd för en konferens i Bryssel. Temat var den sociala dimensionen i de nationella planerna för återhämtning och resiliens, som finansieras av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF), EU:s största finansieringsinstrument.

RRF syftar till att främja social sammanhållning och mildra pandemins sociala konsekvenser. Det finns dock alltjämt brister i de nationella planerna för återhämtning och resiliens, såsom ojämna investeringar i sociala program runt om i medlemsstaterna, otillräckliga samråd med arbetsmarknadens parter och en svag jämställdhetsdimension.

EESK:s ordförande, **Oliver Röpke**, underströk behovet av nya åtgärder för att ta itu med obalanser i EU-finansierade sociala program, särskilt när det gäller bostäder, utbildning och fortbildning. **Evelyn Regner**, vice talman i Europaparlamentet, pekade på den ojämna sociala dimensionen i de nationella planerna för återhämtning och resiliens. Hon framhöll effektiviteten hos milstolpemekanismen i länder med ett starkt deltagande av arbetsmarknadens parter.

Nicolas Schmit, kommissionsledamot med ansvar för sysselsättning och sociala rättigheter, uppmanade till att outnyttjade RRF-medel skulle kunna användas för investeringar i bostäder. Han noterade att även om fonden har ökat kapaciteten för sociala investeringar i EU så står medlemsstaterna inför ytterst brådskande bostadsproblem.

Konferensdeltagarna kritiserade de otillräckliga bestämmelserna kring jämställdhet i RRF, som inte når upp till EU:s åtaganden om jämställdhet. Under debatten uppmärksammades pågående projekt i vissa medlemsstater som skulle kunna stärka jämställdheten på lång sikt, men man underströk behovet av en kraftfullare och mer heltäckande ansats för att ta itu med den sociala dimensionen och jämställdhetsdimensionen i de nationella planerna för återhämtning och resiliens.

Olika aspekter av planerna diskuteras vid konferensen, däribland social sammanhållning och ungdomsfrågor, med särskild inriktning på utbildningsåtgärder i planernas ungdomsprogram. Deltagarna underströk behovet av mer heltäckande strategier för att underlätta övergången mellan utbildning och arbete och betonade vikten av att ge ungdomar en plattform så att de aktivt kan engagera sig i beslut som formar deras framtid. (ll)

Jämställdheten går alltjämt ytterst långsamt framåt i EU

Trots många genombrott på senare tid, och det faktum att EU:s jämställdhetsindex nådde rekordnivåer i år, återstår det mycket

att göra för att kvinnor ska ha lika rättigheter med män på många områden.

Den 25 oktober höll Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) en debatt om jämställdhet som en del av Europeiska jämställdhetsveckan – ett årligt evenemang som organiseras av parlamentet i syfte att belysa EU:s fortsatta strävanden att ställa kvinnor i centrum för lagstiftningen.

Även om framsteg gjorts är läget långtifrån tillfredställande. År 2023 noterades den högsta årliga ökningen någonsin i EU:s jämställdhetsindex, med 70,2 poäng för EU, vilket rapporterades av Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE) i veckan.

Europaparlamentets vice talman, **Evelyn Regner**, pekade på den fortsatta segregeringen på arbetsmarknaden – fler kvinnor arbetar i låglönesektorer och fler män arbetar i höglönesektorer. Hon betonade det brådskande behovet av att ta itu med bristande jämställdhet, särskilt när det gäller lika jobbmöjligheter. **Helena Dalli**, kommissionsledamot med ansvar för jämlikhet, belyste EU:s insatser under de senaste fyra åren för att skydda kvinnors rättigheter, inklusive förslag på lagstiftning beträffande lönediskriminering och kvinnors representation i styrelser.

EESK:s ordförande, **Oliver Röpke**, bekräftade kommitténs åtagande för att integrera jämställdhet inom alla politikområden och uppmuntrade till kvinnligt ledarskap inom EESK. Kommittén kommer ännu en gång att delta i Europeiska jämställdhetsveckan, och organisera debatter om klimatkrisens inverkan på jämställdheten, våld mot kvinnor och bristen på jämställdhet när det gäller tillgång till finansmarknaderna. (ll)

Connecting EU 2023: Desinformation och brist på intresse är de främsta orsakerna till det låga valdeltagandet i valet till Europaparlamentet

Desinformationens inverkan på valet till Europaparlamentet 2024 och metoder för att se till att det civila samhället på ett mer verkningsfullt sätt kan få människor, i synnerhet ungdomar, att rösta i detta val – detta var huvudtemana för seminariet ”European Elections 2024: Why vote?”, som anordnades av EESK i Bratislava den 23–24 november.

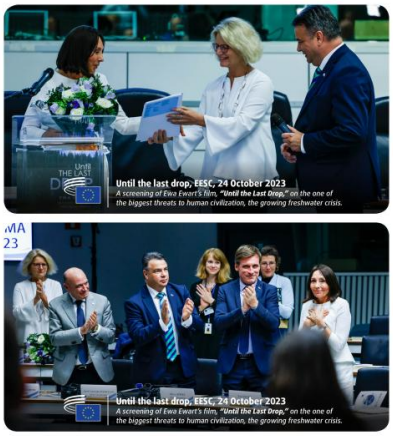
Europeiska arbetsmyndigheten stod värd för evenemanget, som anordnades i partnerskap med Slovakiens ekonomiska och sociala råd och med stöd av Europaparlamentets förbindelsekontor i Bratislava. Mer än 130 personer deltog – EESK-ledamöter, kommunikationsansvariga och pressekreterare från organisationer i det civila samhället, journalister och företrädare för ekonomiska och sociala råd från sju medlemsstater.

Av de två dagarnas diskussioner framgick tydligt att det krävs att européerna får veta hur EU:s beslut påverkar deras liv för att kampanjerna för att öka valdeltagandet ska få någon verklig effekt. Budskapen måste skräddarsys för varje EU-land, och hinder som gör det svårt för ungdomar att bli politiskt aktiva måste undanröjas snarast.

För att stimulera ett högt valdeltagande är det mycket viktigt att effektivt bekämpa desinformation och uppmuntra kraftfull och tydlig kommunikation om vad som står på spel, så att väljarna känner engagemanget från de politiker som kommer att företräda dem i EU.

EESK:s ordförande **Oliver Röpke** inledde seminariet genom att säga: ”Om vi vill att valet 2024 ska bli framgångsrikt måste vi alla – EU-institutionerna, medierna och kommunikationsspecialisterna – samarbeta för att öka medvetenheten i syfte att bekämpa desinformation och i synnerhet föra EU närmare medborgarna. Framför allt måste de vara på det klara med att valet handlar om dem.”

Oliver Röpke och EESK:s delegation besökte också Investigative Center of Jan Kuciak (ICJK) och de hedrade den person som gett det dess namn: journalisten Jan Kuciak, som mördades 2018 för att ha avslöjat korruption på hög nivå i sitt land. (ll)

Visning av filmen ”Until the Last Drop” med den polska filmregissören Ewa Ewart

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén har visat filmen ”Until the Last Drop” om den växande sötvattenkrisen, i närvaro av den polska filmregissören Ewa Ewart. Filmvisningen var ett i raden av de EESK-evenemang om vatten som kulminerade i konferensen ”Efterlysning av en blå giv för EU”, där kommittén presenterade sin vattenstrategi för EU.

”Vatten är liv, så låt oss skydda och vårda denna resurs. Utan vatten finns det inget liv på vår planet”, sade **Ewa Ewart** när hon presenterade sin dokumentär om vatten den 24 oktober i Bryssel.

Evenemanget inleddes med ett anförande av **Oliver Röpke**, EESK:s ordförande. Dessutom deltog vice ordförande **Laurențiu Plosceanu** och **Pietro de Lotto**, ledamoten som lett arbetet med EESK:s initiativ om den blå given. Över hundra gäster var på plats vid visningen, inbegripet EESK-ledamöter, EU-företrädare och journalister.

Ewa Ewart behandlar svåra frågor och farliga ämnen i sina filmer. Hon har berättat om gränslandet mellan liv och död. Hennes filmer handlar om människor och krig. Även ”Until the Last Drop” handlar om krig, säger hon.

”Den berättar om ett krig av ett annorlunda slag, det mest idiotiska kriget av de alla. Det är en berättelse om det krig som människan i framåtskridandets namn har förklarat mot vattnet, en källa till liv. Men också om det hopp vi kan finna genom att fokusera på våra floder – den främsta källan till färskt och rent vatten, oumbärligt för vår existens. Var dag blir fler och fler människor alltmer medvetna om att vi inte har mycket tid kvar innan det är för sent att ändra på hur vi tar hand om vattnet, vår mest värdefulla resurs.” (chefredaktör)

EESK firar sitt 65-årsjubileum

För att fira sitt 65-årsjubileum kommer EESK att anordna en debatt med framstående gästtalare och företrädare på hög nivå.

Debatten på temat ”EESC@65: stärka det civila samhället och värna demokratin” kommer att äga rum onsdagen den 13 december 2023 kl. 17.30 under EESK:s plenarsession och kan följas via webbsändning på EESK:s officiella webbplats.

NYHETER FRÅN GRUPPERNA

Vad EU:s små och medelstora företag behöver

Av Stefano Mallia (ordförande för Arbetsgivargruppen vid EESK), Gerardo Cuerva (ordförande för Cepyme) och Petri Salminen (ordförande för SMEunited)

De senaste åren har EU:s mikroföretag samt små och medelstora företag ställts inför de största globala kriserna sedan andra världskriget, men har likväl visat sig vara motståndskraftiga. EU har inte råd att låta de pågående omställningarna bli ett misslyckande för sina små och medelstora företag. Vi redogör nedan för de främsta utmaningarna för de små och medelstora företagen i EU.

En formlig lavin av bestämmelser har kommit att utgöra en tung börda för de små och medelstora företagen. Därför uppmanar vi EU att följa upp åtagandet i stödpaketet för små och medelstora företag om att vidta åtgärder för att se till att lagstiftningen tar hänsyn till småföretagens behov och särdrag.

En annan stor utmaning för de små och medelstora företagen i EU är tillgången till kompetens. Dessa företag har enorma problem med att rekrytera personal på grund av de demografiska förändringarna. Man måste agera för att genomföra åtgärder på alla områden.

Att underlätta tillgången till finansiering är en tredje utmaning de kommande åren. För att ta itu med denna utmaning måste man göra det lättare för små och medelstora företag i EU att få tillgång till alternativa finansierings- och marknadssystem och införa bestämmelser som uppmuntrar investeringar i småföretag, samt bekämpa det stora problemet med sena betalningar.

Att underlätta den digitala och den gröna omställningen för företag är en enorm utmaning, som inte kan genomföras om inte EU:s små och medelstora företag är med på banan. Detta innebär att EU-institutionerna måste involvera små och medelstora företag i processerna och uppmuntra dem att spela en ledande roll.

Vi efterlyser också att man på nytt ser över hur långt vi har kommit med genomförandet av målen i den gröna given. Vi anser att detta är nödvändigt för att se till att de fastställda målen verkligen kan uppnås och, om de inte kan det, inleda diskussioner med privata företag för att fastställa nya mål med realistiska tidsramar.

Inget av ovanstående kommer att vara möjligt utan en stabil ekonomisk ram som skapar trygghet. Eftersom den ekonomiska balansen och handelsbalansen fortsätter att förändras, och EU står inför allvarliga utmaningar i fråga om konkurrenskraft, måste vi skapa en inre marknad som ger de små och medelstora företagen möjlighet att nå sin fulla potential

Läs hela artikeln HÄR.

Hållbar konkurrenskraft ur ett arbetstagarperspektiv

Av Arbetstagargruppen vid EESK

”Hållbar konkurrenskraft” kanske låter som det senaste modeordet från Bryssel. Det är dock långt ifrån sanningen. Konkurrenskraft betraktas generellt som arbetsgivarnas flaggskepp, när de argumenterar för ett gynnsamt företagsklimat där företagen kan blomstra. Självklart är välmående företag en målsättning som arbetstagarna i högsta grad delar.

Men var kommer hållbarhet in i bilden? En konkurrensfördel kan uppnås på många olika sätt. Ett företag kan bli effektivare, förnya sina produktionsmetoder, bidra till att utveckla bättre teknik samt utbilda och förbättra villkoren för personalen. Eller så kan det konkurrera ut sina rivaler genom att utnyttja kryphål i lagstiftningen, förorena miljön eller hitta sätt att betala sina anställda mindre – du kanske har hört talas om plattformsekonomin.

Hållbar konkurrenskraft är därför en nyckelprioritering för arbetstagare och medborgare i allmänhet: det säkerställer att konkurrenskraft är en process som förbättrar samhället snarare än en kapplöpning mot botten. Detta är bättre för alla i det långa loppet, eftersom vi alla än så länge behöver en planet. Det ligger också i arbetsgivarnas intresse: det inte bara hjälper dem att skapa miljömässig och social stabilitet, det uppmuntrar också till sund konkurrens och ger ärliga företag respekt.

EU:s gröna giv: Maroš Šef?ovi? första gröna dialog ägde rum vid EESK

Av Gruppen för civilsamhällesorganisationer vid EESK

Maroš Šefčovič, kommissionens verkställande vice ordförande, valde konferensen ”Mer konsumentmakt i samband med

klimatförändringarna” för att inleda sina ”gröna dialoger”, som han hade aviserat i Europaparlamentets utskott för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet, där han i oktober utfrågades för uppdraget som kommissionsledamot med ansvar för den gröna given.

Konferensen, som anordnades av Gruppen för civilsamhällesorganisationer, hade ca 140 deltagare, inklusive företrädare för civilsamhällesorganisationer på EU-nivå och i medlemsstaterna, samt europeiska beslutsfattare. I evenemanget ingick lanseringen av en studie med titeln ”The cost of climate change on households and families in the EU”, som EESK hade beställt. Uppmärksamhet riktades även mot konsumenternas roll och behovet av en grön omställning som är hållbar och inkluderande i miljömässigt, socialt och ekonomiskt hänseende, vilket kräver riktade åtgärder och samarbete mellan samtliga aktörer.

I sitt öppningsanförande noterade ordföranden för Gruppen för civilsamhällesorganisationer, **Séamus Boland**, att Maroš Šefčovič tillkännagivande av gröna dialoger hade mottagits positivt i gruppen. ”Det är en ära för oss att du har valt att hålla din första gröna dialog i anslutning till vår konferens.”

Maroš Šefčovič sade att han har för avsikt att anordna gröna dialoger regelbundet med målet att främja och förstärka allmänhetens stöd för den europeiska gröna given. ”Vi vill visa att vi inte bara har de rättsliga lösningarna, utan att vi också lyssnar och bryr oss, och att vi alltid är redo att samarbeta med berörda parter för att ta fram balanserade lösningar. Dessa lösningar kommer att hjälpa oss att hantera klimatförändringarna, bära vårt sociala ansvar och bidra till att skapa arbetstillfällen av hög kvalitet i Europa. Er kommitté, och er grupp, är en utmärkt plattform för dessa dialoger.”

Läs mer om debatterna här. Konferensens slutsatser och rekommendationer finns tillgängliga på EESK:s webbplats.

JAG TÄNKER RÖSTA. TÄNKER DU?

Valet till Europaparlamentet den 6–9 juni 2024. Jag tänker rösta. Tänker du?

Vi inför en ny kolumn i EESK info: ”Jag tänker rösta. Tänker du?” från december 2023 till juni 2024, med våra gästskribenters synpunkter på hur och varför man ska delta i valet till Europaparlamentet. Vår första gäst är Robert Sermek, chef för Europaparlamentets förbindelsekontor i Slovakien.

Robert Sermek leder ett team på sju personer och ansvarar för att genomföra parlamentets kommunikationsstrategier på nationell nivå och för att göra de slovakiska medborgarna bättre bekanta med parlamentets och dess ledamöters arbete. Han har arbetat i Europaparlamentet sedan 2007. Han var projektledare för audiovisuella produkter i de EU-omfattande kommunikationskampanjerna inför valen till Europaparlamentet 2014 och 2019, och redaktionell samordnare för parlamentets audiovisuella tjänster.

Innan han började inom EU-förvaltningen arbetade han som journalist och var korrespondent för den slovakiska nyhetsbyrån TASR och senare för den slovakiska radion i Bryssel, då han bevakade en avgörande period av Slovakiens anslutningsförhandlingar med EU och Nato.

”Varför du inte får missa att rösta i valet till Europaparlamentet”

Av Robert Sermek

Den 6–9 juni nästa år kommer över fyrahundra miljoner EU-medborgare att ha chansen att välja ledamöter till Europaparlamentet och vara med och forma EU:s framtid. Denna unika demokratiska process framställs dock ofta som mindre relevant och mindre viktig.

Nyligen hade jag förmånen att delta i ett kommunikationsseminarium om valet till Europaparlamentet 2024, som anordnades av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. Det ägde rum i Bratislava, Slovakien, och valet av plats var inte slumpmässigt. Slovakien är det land som bland alla medlemsstater har det lägsta valdeltagandet.

Under seminariet försökte vi besvara en mycket enkel fråga: Varför bör man rösta i valet till Europaparlamentet? Jag skulle vilja börja med att vända på frågan: varför inte? Det är alltid viktigt att rösta, om det så är på lokal, nationell eller europeisk nivå. Det är ett utmärkt tillfälle att tycka till om frågor som vi bryr oss om.

I juni 2024 kommer vi att välja 720 ledamöter till Europaparlamentet. Dessa 720 politiker kommer att vara med och besluta om EU:s lagstiftning under de kommande fem åren. Om EU-lagstiftning som direkt påverkar vår vardag på praktiskt taget alla områden, från miljö, säkerhet och migration till konsumenträttigheter och ekonomin. Alla instämmer inte nödvändigtvis i alla beslut som fattas på EU-nivå, men dessa beslut har en reell inverkan på våra liv. Om man förstår denna inverkan blir det lättare få klart för sig varför det är viktigt att rösta och tycka till, och inse att när vi avstår från att rösta så låter vi faktiskt någon annan besluta i vårt ställe.

En annan, ofta underskattad, aspekt av valet till Europaparlamentet är inflytandet på vilket övergripande riktning EU ska ta i framtiden, och på sammansättningen av dess institutioner.

Efter valet i juni ska stats- och regeringscheferna nominera nästa kommissionsordförande. Då måste de respektera valresultatet och nominera en kandidat från den segrande politiska gruppen. Det nybildade parlamentet väljer därefter kommissionens ordförande, och det är inte givet hur det kommer att gå. År 2019 valdes Ursula von den Leyen med en ganska snäv majoritet. Dessutom kommer Europaparlamentsledamöterna att grilla alla kandidater till posterna som kommissionsledamöter under en tre timmar lång offentlig utfrågning innan de utser hela kommissionskollegiet under hösten 2024. Att vår röst påverkar EU-institutionernas framtida utformning är alltså uppenbart, liksom att detta omfattar så mycket mer än bara Europaparlamentets sammansättning.

Men hur kan vi övertyga EU-medborgarna? Europaparlamentets kommunikationstjänst har bedrivit en kampanj sedan början av 2023. Den första fasen av vår kommunikationskampanj, som var politiskt neutral och opartisk, ägnades åt resultaten: vad har EU gjort för sina medborgare och vilken inverkan har unionen

haft på deras liv under de senaste fyra åren? Vi kommer sakta att skifta till demokratibudskapet under de kommande veckorna, och understryka betydelsen av att rösta.

Europaparlamentet kan självklart inte åstadkomma allt detta på egen hand. Vi tar hjälp av volontärer och aktiva medborgare som anslutit sig till vårt nätverk tillsammansieuropa.eu, och jag uppmanar er alla att bekanta er med detta initiativ och att anmäla er. Du kan anmäla dig som enskild person eller i egenskap av civilsamhällesorganisation.

Vi behöver så många partner som möjligt, inklusive Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. Vi behöver civilsamhällesorganisationer, fackföreningar, sociala intressegrupper och näringslivsorganisationer. Tillsammans företräder ni, eller kan ni nå, över 90 miljoner européer – och det är en enorm röststyrka. Jag är fast övertygad om att våra budskap kan nå dessa väljare före valet med er hjälp och medverkan.

Redaktör

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)
Laura Lui (ll)

Medverkande i detta nummer

Christian Weger (cw)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Medverkande i detta nummer

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adress

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén
Jacques Delors-byggnaden, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, B-1040 Bryssel, Belgien
Tfn +32 25469476
E-post: eescinfo@eesc.europa.eu

EESK info kommer ut nio gånger om året i samband med EESK:s plenarsessioner. ?EESK info ges ut på 23 språk.
EESK info är inte att betrakta som en officiell sammanfattning av EESK:s arbete. För sådan information hänvisar vi till Europeiska unionens officiella tidning eller andra publikationer från kommittén.
Innehållet i EESK info får återges under förutsättning att källan anges och en länk skickas till redaktören.

11/2023